



The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJE

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 1. rujna 2021.

[Multimedia]

Poslanica Galaćanima – 7. Bezumni Galaćani

Biblijsko čitanje: *Gal 3, 1-3*

Braćo i sestre, dobar dan!

Nastavljamo s tumačenjem Poslanice svetoga Pavla Galaćanima. Ovo nije nešto novo, ovo objašnjenje, nije to nešto moje: ovo što proučavamo je ono što sveti Pavao kaže u jednom vrlo ozbiljnom konfliktu s Galaćanima. I to je ujedno Božja riječ, zato što je ušla u Bibliju. To nisu stvari koje netko izmisli, to ne. To je nešto što se dogodilo u to doba i što se može ponoviti. I doista smo i vidjeli da se to u povijesti ponavljalo. Ovo je jednostavno jedna kateheza o Božjoj riječi izraženoj u Pavlovoj Poslanici Galaćanima, ništa drugo. To uvijek valja imati na umu. A u prethodnim smo katehezama vidjeli kako apostol Pavao pokazuje prvim kršćanima iz Galacije koliko je opasno napustiti put kojim su krenuli prigrlivši evanđelje. Ta je opasnost, naime, da upadnu u formalizam, koji je jedna od napasti koja nas vodi do licemjerja o čemu smo govorili prošli put. Da upadnu, dakle, u formalizam i zaniječnu novo dostojanstvo koje su primili: dostojanstvo onih koje je Krist otkupio. Ulomkom koji smo netom slušali počinje drugi dio Poslanice. Sve dotle Pavao je govorio o svome životu i svojem pozivu: o tome kako je Božja milost iz korijena promijenila njegov život, stavivši ga potpuno u službu evangelizacije. Tada izravno proziva Galaćane: stavlja im pred oči odluke koje su donijeli i njihovo sadašnje stanje, koje bi mogle zaorijeliti milost koju su doživjeli.

A izrazi kojim se Apostol obraća Galaćanima nisu nimalo ljubazni: čuli smo ih. U drugim

poslanicama lako je naći izraze „braćo“ ili „predragi“, ovdje to nije slučaj. Zato što se srđi. Kaže općenito „Galaćani“, a čak dva puta ih naziva „bezumnima“, što nije nipošto učitiv izraz. Nerazumni, bezumni, spreman im je takve stvari reći... On to čini ne zato što nisu pametni, nego zato što su, a da toga nisu niti svjesni, u opasnosti da izgube vjeru u Krista koju su s tolikom oduševljenjem prigrlili. Bezumni su zato što ne primjećuju da im prijete opasnost da izgube najdragocjenije blago, a to je ljepota novosti Krista. Apostolovo čuđenje i tuga izbijaju iz svakog retka Poslanice. S gorčinom u srcu potiče te kršćane da se sjete njegova prvog navještaja, kojim im je ponudio mogućnost da steknu slobodu kojoj se ni u snu nisu mogli nadati.

Apostol upućuje Galaćanima pitanja s namjerom da prodrma njihove savjesti: zato je tako oštar. Riječ je o retoričkim pitanjima, jer Galaćani jako dobro znaju da je njihov dolazak k vjeri u Krista plod milosti primljene propovijedanjem evanđelja. Vodi ih do vrela kršćaninova poziva. Riječ koju su čuli od Pavla usredotočena je na Božjoj ljubavi, koja se u punini očitovala u Isusovoj smrti i uskrsnuću. Pavao nije mogao naći uvjerljiviji izraz od onoga koji je vjerojatno više puta ponovio u svojem propovijedanju: „Živim, ali ne više ja, nego živi u meni Krist. A što sada živim u tijelu, u vjeri živim u Sina Božjega koji me ljubio i predao samoga sebe za mene“ (*Gal 2, 20*). Pavao ne želi znati ništa drugo osim Krista raspetoga (usp. *1 Kor 2, 2*). Galaćani moraju imati pred očima taj događaj, ne smiju dopustiti da im pogled odvrte drugi navještaji. Riječju, Pavlova je namjera staviti kršćane pred zid kako bi shvatili koliki je ulog u igri i kako bi se othrvili zovu sirenâ koje ih želi dovesti do religioznosti utemeljene isključivo na skrupuloznom opsluživanju zapovijedi. Jer su ih ti novi propovjednici koji su stigli u Galaciju uvjerali da se moraju vratiti na ono od prije te uzimati također zapovijedi koje se opslužuje i koje su ih dovodili do savršenstva prije dolaska Krista, koji je besplatnost spasenja.

Galaćani su, k tome, vrlo dobro razumjeli na što Apostol cilja. Sigurno su imali iskustvo djelovanja Duha Svetoga u zajednicama: kao i u drugim Crkvama, tako su se i među njima očitovali dobrotvornost i drugi darovi. Pritisnuti od Pavla moraju, htjeli to ili ne, odgovoriti da je ono što su doživjeli bilo plod novosti Duha. Na početku njihova dolaska k vjeri bila je Božja, a ne inicijativa ljudi. Duh Sveti je bio protagonist njihova iskustva; stavljati ga sada u drugi plan, a na prvo mjesto stavljati vlastita djela – to jest, ispunjavanje zapovijedi Zakona – bilo bi nešto što priliči bezumnima. Svetost dolazi od Duha Svetoga i Isusovo otkupljenje je besplatno: to nas opravdava.

Sveti Pavao, na taj način, poziva i nas da razmišljamo o tome kako živimo svoju vjeru. Je li ljubav Krista raspetoga i uskrsloga u središtu našega svakodnevnog života kao izvor spasenja ili se pak zadovoljavamo nekom religioznom formalnošću kako bi nam srce bilo na mjestu? Kako mi živimo vjeru? Jesmo li vezani uz dragocjeno blago, uz ljepotu Kristove novosti ili pak više volimo nešto što nas trenutno privlači, a zatim ostavlja prazninu u duši? Ono prolazno često nam u našim danima kuca na vrata, ali to je žalosna opsjena, zbog koje padamo u površnost i koja nas priječi prepoznati za što uistinu vrijedi živjeti. Braćo i sestre, sačuvajmo uvijek čvrsto uvjerenje da, i kad smo u napasti da odemo od njega, Bog nastavlja obilno dijeliti svoje darove. Kroz povijest, pa i danas, događaju se stvari slične onome što se dogodilo Galaćanima. I danas nam dolaze golicati

uši oni koji govore: „Ne, svetost je u tim propisima, u ovom ili onom, morate činiti to i to“ i nude nam jednu krutu religioznost, rigidnost koja nam oduzima onu slobodu u Duhu koju nam daje Kristovo otkupljenje. Čuvajte se rigidnosti koje vam predlažu, čuvajte se toga. Jer iza svake rigidnosti ima nešto nimalo lijepo, nema Duha Božjega. I zato će nam ta Poslanica pomoći da ne slušamo te pomalo fundamentalističke ponude koje vode do toga da nazadujemo u svom duhovnom životu. Ujedno će nam pomoći ići naprijed u Isusovom vazmenom pozivu. To je ono što Apostol govori Galaćanima podsjećajući da Otac „daje Duha (u obilju) i čini među vama silna djela“ (3, 5). Govori u sadašnjem vremenu, ne kaže „Otac je darovao Duha u obilju“, treće poglavlje, peti redak, ne: kaže „daje“; ne kaže: „činio je“, ne, nego „čini“. Jer, usprkos svim teškoćama koje možemo postaviti njegovu djelovanju, pa i usprkos našim grijesima, Bog nas ne ostavlja, nego ostaje s nama sa svojom milosrdnom ljubavlju. Bog nam je uvijek blizu svojom dobrotom. On je kao onaj otac koji je svakoga dana išao na terasu pogledavati vraća li mu se sin: Otac se u svojoj ljubavi nikada ne umori od nas. Molimo za mudrost da uvijek budemo svjesni te stvarnosti i da otpravimo fundamentaliste koji nam predlažu umjetni život askeze, tako dalek Kristovu uskrsnuću. Askeza je prijeko potrebna, ali ona mudra, a ne umjetna askeza.

Apel

Slavimo danas Svjetski dan molitve za stvoreni svijet. Početak je to Vremena stvorenoga svijeta koje će se zaključiti 4. listopada, na blagdan svetoga Franje Asiškog. Ovogodišnja tema glasi: „Dom za sve? Obnoviti Božji oikos“. S ekumenskim patrijarhom Bartolomejem i canterburyjskim nadbiskupom Justinom Welbyjem pripremio sam Poruku koja će biti objavljena narednih dana. Zajedno s braćom i sestrama različitih vjeroispovijesti molimo i djelujmo u korist našeg zajedničkog doma u ovim vremenima teške planetarne krize.